

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**INFORMACIJA O UTVRĐIVANJU
ZONA SANITARNE ZAŠTITE
IZVORIŠTA NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE**

Materijal pripremljen u

*Upravnom odjelu za poljoprivredu i
gospodarstvo Osječko-baranjske županije*

Osijek, prosinca 2008.

INFORMACIJA O UTVRĐIVANJU ZONA SANITARNE ZAŠTITE IZVORIŠTA NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

U V O D

Zakonom o vodama ("Narodne novine" broj 107/95. i 150/05.) propisano je da područja na kojima se nalaze izvorišta ili druga ležišta vode koja se koriste ili su rezervirana za javnu vodoopskrbu moraju biti zaštićena od namjernog ili slučajnog zagađenja i od drugih utjecaja koji mogu nepovoljno utjecati na vodu.

Zaštita se provodi u skladu s odlukom o zaštiti kojom se na temelju prethodnih vodoistražnih radova određuje veličina i granice zona sanitarne zaštite, sanitarni i drugi uvjeti održavanja i druge zaštitne mjere, izvori i način financiranja, te kazne za povredu odredbi odluke.

Zaštita od onečišćenja provodi se radi očuvanja života i zdravlja ljudi i zaštite okoliša, te omogućavanja neškodljivog i nesmetanog korištenja voda za različite namjene. Zaštita voda ostvaruje se nadzorom nad stanjem kakvoće voda i izvorima onečišćenja, sprječavanjem, ograničavanjem i zabranjivanjem radnji i ponašanja koja mogu utjecati na onečišćenje voda i stanje okoliša u cjelini te drugim djelovanjima usmjerenim očuvanju i poboljšavanju kakvoće i namjenske uporabljivosti voda.

1. Zone sanitarne zaštite izvorišta

Ukoliko se zone sanitarne zaštite nalaze na području jedne jedinice lokalne samouprave, odluku o zaštiti izvorišta u skladu s člankom 41. Zakona o vodama, donosi predstavničko tijelo te jedinice lokalne samouprave. Međutim, ukoliko se zone sanitarne zaštite nalaze na području dvije ili više jedinica lokalne samouprave u sastavu iste županije odluku donosi županijska skupština. U slučaju da se zone sanitarne zaštite nalaze na području dvije ili više županija odluku donose sporazumno skupštine tih županija.

Za donošenje odluke o zaštiti izvorišta potrebno je prethodno mišljenje Hrvatskih voda.

Ako predstavnička tijela zadužena za donošenje odluke o zonama sanitarne zaštite ne donesu odluku, odluku o zonama sanitarne zaštite, na prijedlog Hrvatskih voda donijet će ministar nadležan za vodno gospodarstvo, a ostat će na snazi do donošenja odluke predstavničkih tijela nadležnih za to izvorište.

Pravilnik o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta ("Narodne novine" broj 55/02.) propisao je način utvrđivanja područja sanitarne zaštite izvorišta ili drugih ležišta vode, mjere za zaštitu izvorišta od zagađenja ili drugih utjecaja koji mogu negativno utjecati na njihovu izdašnost, kakvoću i ispravnost, kao i postupak za donošenje odluke o zaštiti izvorišta.

Zone izvorišta, sanitarni i drugi uvjeti održavanja zona i zaštitne mjere u području zona se određuju na temelju prethodnih vodoistražnih radova. Vodoistražnim radovima smatraju se radovi ispitivanja radi utvrđivanja postojanja, rasprostiranja, količine, kakvoće i pokretljivosti podzemnih voda na određenom prostoru.

Granice pojedinih zona izvorišta utvrđuju se na temelju hidrogeoloških i hidroloških značajki zahvaćenog vodonosnika i ovise o:

- tipu vodonosnika s obzirom na debljinu i propusnost pokrovnih naslaga,
- načinu i veličini napajanja vodonosnika,
- brzini toka podzemne vode prema izvorištu i
- purifikacijskom kapacitetu pokrovnih naslaga i vodonosnika.

Vodoistražni radovi se obavljaju kroz dvije faze istraživanja na temelju kojih se izrađuje elaborat zaštitnih zona izvorišta. Elaborat zaštitnih zona izvorišta je osnova za donošenje odluke o zaštiti izvorišta, odnosno za rezervaciju prostora zona izvorišta u dokumentima prostornog uređenja.

U prvoj fazi istraživanja potrebno je prikupiti i napraviti reinterpetaciju i analizu rezultata dosadašnjih istraživanja koja se odnose na:

- hidrogeološke značajke,
- hidrološke značajke,
- katastar onečišćivača,
- kakvoću vode i
- analizu prirodnog sustava i utjecaja čovjeka.

Na temelju rezultata prve faze istraživanja izrađuje se prijedlog zaštitnih zona izvorišta, a ako je potrebna druga faza istraživanja daje se prijedlog potrebnih aktivnosti.

U drugoj fazi istraživanja provode se daljnji vodoistražni radovi, na temelju kojih će se moći izraditi konačan elaborat zaštitnih zona izvorišta.

Elaborat zaštitnih zona izvorišta treba sadržavati:

1. Uvod,
2. Tehnički opis vodozahvatnog objekta,
3. Prijedlog granica zona,
4. Hidrogeološki opis zona,
5. Hidrogeološke značajke,
6. Prikaz kakvoće vode,
7. Katastar onečišćavanja,
8. Prijedlog mjera zaštite, uključujući mjesta za postavljanje oznaka odgovarajućih zona,
9. Prijedlog sanacijskih zahvata na postojećim objektima unutar zona (prema potrebi i prioritetima) i
10. Prijedlog režima rada izvorišta.

Svi podaci moraju se obraditi u GIS tehnologiji, te uskladiti s Informacijskim sustavom voda. Temeljni grafički iskazi sa svim potrebnim podacima za IV. i III. zonu su mjerila 1:25.000, za II. zonu mjerila 1:5.000, a za I. zonu mjerila 1:1.000.

Zone zaštite izvorišta kod podzemnih vodonosnika su:

- zona ograničenja i kontrole - III. zona
- zona strogog režima - II. zona
- zona strogog režima zaštite - I. zona

Unutar definiranih granica zona izvorišta provodi se pasivna i aktivna zaštita izvorišta.

Pasivnu zaštitu izvorišta čine mjere zabrane građenja i smještaja pojedinih građevina i obavljanje određenih djelatnosti unutar utvrđene zone.

Aktivnu zaštitu izvorišta čini redovito praćenje kakvoće vode na priljevnom području izvorišta i poduzimanje mjera za njeno poboljšanje, a osobito: građenje i rekonstrukcija odvodnih i vodoopskrbnih sustava, predtretman otpadnih voda, uvođenje čistih proizvodnja, ugradnja spremnika s dodatnom zaštitom i sl.

Ukoliko su na području pojedinih zona već legalno izgrađene građevine ili se obavljaju djelatnosti koje su zabranjene u toj zoni, odredit će se, ukoliko je to moguće, potrebni sanacijski zahvati uz obavezu stalnog praćenja utjecaja građevine, odnosno djelatnosti na izvorište. Ukoliko se dokaže da sanacija nije moguća, građevina se mora ukloniti, odnosno mora se zabraniti daljnje obavljanje djelatnosti.

Mjere sanacije, visina potrebnih sredstava za sanaciju kao i za provedbu izvlaštenja i uklanjanje građevina i način osiguravanja potrebnih sredstava za te namjene utvrđuju se odlukom o zaštiti izvorišta.

Pravilnikom o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta propisane su zabrane koje su posebno utvrđene za svaku pojedinu zonu, a zone sanitarne zaštite utvrđuju se sukladno Uputstvu za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta, koje je 18. srpnja 2003. godine donio ravnatelj Državne uprave za vodu (sada Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva).

III. zona se utvrđuje radi smanjenja rizika onečišćenja podzemne vode od teško razgradivih kemijskih i radioaktivnih tvari. Granica se treba prostirati od vanjske granice II. zone do granice priljevnog područja.

U III. zoni zabranjuje se:

- ispuštanje nepročišćenih otpadnih voda,
- deponiranje otpada,
- građenje kemijskih industrijskih postrojenja i
- građenje prometnica bez sustava kontrolirane odvodnje i pročišćavanja oborinskih voda.

II. zona se utvrđuje radi smanjenja rizika od onečišćenja podzemnih voda patogenim mikroorganizmima i od drugih štetnih utjecaja koji se mogu pojaviti tijekom zadržavanja vode u podzemlju. Ova zona se treba prostirati od vodozahvatnog objekta do linije od koje podzemna voda ima minimalno vrijeme zadržavanja u podzemlju 50 dana prije ulaska u vodozahvatni objekt.

U II. zoni zabranjuje se:

- površinska i podzemna eksploatacija mineralnih sirovina,
- poljodjelska proizvodnja, osim proizvodnje zdravstveno ispravne hrane,
- stočarska proizvodnja, osim za potrebe seljačkog gospodarstva, odnosno obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva,
- građenje pogona za proizvodnju, skladištenje i transport opasnih tvari,
- gradnja groblja i proširenje postojećih,
- građenje autocesta i magistralnih cesta (državnih i županijskih cesta) i
- građenje željezničkih pruga.

I. zona utvrđuje se radi zaštite uređaja za zahvat vode i njegove neposredne okolice od bilo kakvog onečišćenja i zagađenja voda, te drugih slučajnih ili namjernih negativnih utjecaja.

Granica I. zone mora biti udaljena od građevine za zahvat vode najmanje 10 m na sve strane i mora biti ograđena.

U I. zoni zabranjuju se sve aktivnosti osim onih koje su vezane za eksploataciju, pročišćavanje i transport vode u vodoopskrbni sustav.

2. Postupak donošenja odnosno usklađivanja postojećih odluka o zonama sanitarne zaštite izvorišta

Za pripremu odluke, kao i provedbu postupka usklađivanja postojećih odluka o zonama sanitarne zaštite za izvorišta koja se nalaze na područjima više jedinica lokalne samouprave s odredbama Pravilnika o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta, osniva se stručno povjerenstvo, koje čine predstavnici Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Hrvatskih voda, pravnih osoba koja obavlja vodoopskrbu na tom području, Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša i Upravnog odjela za poljoprivredu i gospodarstvo Osječko-baranjske županije.

U skladu s tada važećim zakonskim propisima, Skupština Osječko-baranjske županije donijela je sljedeće odluke o zaštiti izvorišta koje je još potrebno uskladiti prema trenutno važećim propisima, a to su:

- Odluka o zaštiti izvorišta Donji Miholjac ("Županijski glasnik" broj 4/94.),
- Odluka o zaštiti izvorišta "Đurđanci" ("Županijski glasnik" broj 2/96.),
- Odluka o zaštiti izvorišta "Široko polje" ("Županijski glasnik" broj 2/96.),
- Odluka o zaštiti izvorišta "Viškovci" ("Županijski glasnik" broj 2/96.),
- Odluka o zaštiti izvorišta "Ivanovci-Kuševac" ("Županijski glasnik" broj 2/98.) i
- Odluka o zaštiti izvorišta "Crpilište Vinogradi" ("Županijski glasnik" broj 7/98.).

Da bi se postupak usklađivanja prethodno navedenih odluka proveo, kao i donijele nove odluke za izvorišta na području Županije, Poglavarstvo Osječko-baranjske županije osnovalo je stručna povjerenstva i imenovalo njihove članove za provođenje postupka usklađenja postojećih odluka sa spomenutim Pravilnikom, kao i stručna povjerenstva za donošenje odluke o zaštiti izvorišta za koje nisu još donesene odluke o njihovoj zaštiti.

Sljedom navedenog osnovana su sljedeća stručna povjerenstva i imenovani njihovi članovi:

1. Stručno povjerenstvo za pripremu prijedloga o usklađivanju Odluke o zaštiti izvorišta "Crpilište Vinogradi",
2. Stručno povjerenstvo za pripremu prijedloga o usklađivanju odluka o zaštiti izvorišta "Đurđanci", "Široko Polje", "Viškovci" i "Ivanovci-Kuševac",
3. Stručno povjerenstvo za pripremu prijedloga o usklađivanju Odluke o zaštiti izvorišta u Donjem Miholjcu,
4. Stručno povjerenstvo za pripremu prijedloga Odluke o zaštiti izvorišta Bilje,
5. Stručno povjerenstvo za pripremu prijedloga o usklađivanju odluka o zaštiti izvorišta "Velimirovac", izvorišta "Motičina" (izvora Toplica, Polata i Zmajevac) i izvora "Seona",
6. Stručno povjerenstvo za pripremu prijedloga Odluke o zaštiti izvorišta pitke vode "Jarčevac",
7. Stručno povjerenstvo za pripremu prijedloga Odluke o zaštiti vodocrpilišta "Gorjani",
8. Stručno povjerenstvo za pripremu prijedloga za usklađivanje Odluke o zaštiti izvorišta "Semeljci",
9. Stručno povjerenstvo za pripremu prijedloga Odluke o zaštiti izvorišta "Crpilišta Prosine",
10. Stručno povjerenstvo za pripremu prijedloga Odluke o zaštiti izvorišta "Crpilište Livade",
11. Stručno povjerenstvo za pripremu prijedloga Odluke o zaštiti izvorišta Čepin,
12. Stručno povjerenstvo za pripremu prijedloga Odluke o zaštiti izvorišta Topolje,
13. Stručno povjerenstvo za pripremu prijedloga Odluke o zaštiti crpilišta "Kučanci-Đakovački".

2.1. Aktivnosti stručnih povjerenstava za pripremu ili usklađivanje odluka o zaštiti pojedinih izvorišta

2.1.1. Stručno povjerenstvo za pripremu prijedloga o usklađivanju Odluke o zaštiti izvorišta "Crpilište Vinogradi"

Stručno povjerenstvo za pripremu prijedloga o usklađivanju Odluke o zaštiti izvorišta "Crpilište Vinogradi" (u daljnjem tekstu: Stručno povjerenstvo), na temelju Elaborata II. faze istraživanja, pripremlilo je prijedlog Odluke o zaštiti "Crpilišta Vinogradi", te je Skupština Osječko-baranjske županije donijela Odluku o zaštiti izvorišta "Crpilište Vinogradi" ("Županijski glasnik" broj 13/06.).

Člankom 29. navedene Odluke utvrđena je obveza izrade Programa mjera za sanaciju okoliša u zonama zaštite izvorišta "Crpilište Vinogradi" (u daljnjem tekstu: Program mjera za Vinograde), a koji mora sadržavati i mjere sanacije okoliša, način i rokove za provođenje mjera, nositelje njihove provedbe, način osiguranja sredstava i nositelje financiranja.

Stručno povjerenstvo nakon donošenja Odluke o zaštiti izvorišta "Crpilište Vinogradi" nastavilo je svoj rad, prikupljanjem potrebnih podataka za izradu Programa mjera za "Crpilište Vinogradi. Sastavni dio Programa je i prijedlog izgradnje sustava javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, građevina i naselja u zonama zaštite i priključivanje svih korisnika na isti sustav. Slijedom navedenog, zatraženi su podaci od komunalnih poduzeća, Vodovoda-Osijek d.o.o. Osijek i Dvorac d.o.o. Valpovo o planu izgradnje odvodnog sustava na njihovom području, kao i o izgradnji sustava za pročišćavanja otpadnih voda.

Vodovod-Osijeka d.o.o. u svom očitovanju vezanim uz izgradnju javnog odvodnog sustava izvijestio je da je javni odvodni sustav na području prigradskih naselja Višnjevac-Josipovac izgrađen skoro u cijelosti, te da nije izgrađen samo na dijelu Josipovca, za koji je u tijeku izrada projektne dokumentacije. Za prigradska naselja Livana-Čepin sekundarna mreža je u fazi projektiranja.

Dvorac d.o.o.Valpovo izvijestio je da je projekt izgradnje sustava odvodnje utvrđen kao prioritet izgradnje, čije financiranje trebaju pratiti sredstva Državnog proračuna, a na temelju Sporazuma o sufinanciranju programa izgradnje sustava odvodnje i razvitka vodoopskrbe na području Osječko-baranjske županije.

Radi zaštite "Crpilišta Vinogradi", a koje graniči sa zonama sanitarne zaštite "Crpilišta Jarčevac" u tijeku je izgradnja I. faze sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda koju čine uređaj za pročišćavanje otpadnih voda kapaciteta 5000 ES, kolektori, crpne stanice i tlačni vodovi na području Petrijevaca. Slijedi i nastavak izgradnje 3. i 4. faze sustava (područje odvodnje Samatovci i Bizovac) koje su u direktnoj vezi sa zonama zaštite "Crpilišta Vinogradi", a završetak izgradnje ovih faza je kraj 2009. godine. Ostalih sedam faza koje su u širem krugu zaštitnih zona "Crpilišta Vinogradi" radit će se nakon završetka navedenih faza i to 2011. godine.

Unutar zona sanitarne zaštite nalaze se i velike površine poljoprivrednog zemljišta, koje su u vlasništvu države ili pravnih i fizičkih osoba. Zakonom o poljoprivrednom zemljištu propisano je, da se državnim poljoprivrednim zemljištem raspolaze u skladu s programom koji donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave uz prethodno mišljenje nadležnog ministarstva. Da bi se zaštitile podzemne vode od mogućeg onečišćenja izazvanog intenzivnom poljoprivrednom proizvodnjom, a u skladu sa zabranama utvrđenim u Odluci, prikupljeni su podaci o oblicima raspolaganja poljoprivrednim zemljištem unutar zona zaštite, odnosno da li je u zakupu, koncesiji ili je prodan, kao i podatke o korisnicima, odnosno njihovim vlasnicima.

Da bi zaštitili podzemne vode potrebno je pratiti poljoprivrednu proizvodnju na navedenim površinama i poduzimati potrebne mjere ukoliko se postupa suprotno odredbama Odluke. Na poljoprivrednim površinama unutar zona sanitarne zaštite dozvoljen je uzgoj samo onih poljoprivrednih kultura koje ne traže intenzivno gnojenje i zaštitu zbog mogućnosti upotrebe prekomjernih količina.

Budući da je člankom 8. Pravilnika o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta, propisano da ukoliko su unutar pojedinih zona već legalno izgrađene građevine ili se obavljaju djelatnosti koje su zabranjene u toj zoni, odredit će se, ukoliko je to moguće potrebni sanacijski zahvati uz obvezu praćenja utjecaja građevine, odnosno djelatnosti na izvorište. Ukoliko se dokaže da sanacija nije moguća građevina se mora ukloniti, odnosno zabraniti daljnje obavljanje djelatnosti. Mjere sanacije, visina potrebnih sredstava za sanaciju, kao i za provedbu izvlaštenja i uklanjanje građevina i način osiguranja potrebnih sredstava za te namjene, utvrđuju se odlukom o zaštiti izvorišta.

U cilju prikupljanja potrebnih podataka vezanih uz izradu Programa, a razmatrajući njegov sadržaj, kao i podatke koje su već dostupni, Stručno povjerenstvo je zaključilo da je potrebno tražiti podatke i o mjerama zaštite koje se provode na građevinama koje se nalaze unutar zona sanitarne zaštite izvorišta "Crpilište Vinogradi". Stoga su zatražena očitovanja od Hrvatskih auto cesta, Hrvatskih cesta, kao i Uprave za ceste Osječko-baranjske županije, vezano uz mjere zaštite koje se provede uz ceste koje prolaze kroz zone sanitarne zaštite, kao i od Hrvatskih željeznica vezano uz željezničku prugu koja prolazi kroz zone.

Hrvatske auto ceste d.o.o. dostavile su podatke o mjerama zaštite voda i vodnoga okoliša koje su primjenili pri izradi dokumentacije za AC A5 Beli Manastir-Svilaj, potez koji prolazi zonom zaštite izvorišta, te koje se provode pri njegovoj izgradnji. Na trasi koja prolazi kroz III. zonu predviđena je izgradnja potpuno zatvorenog i vodonepropusnog sustava unutarnje odvodnje autoceste, koji je u njihovom odgovoru detaljno opisan, kao i dodatne sigurnosne mjere, budući da se radi o osjetljivom području. Osim navedenog predviđen je i poseban monitoring i to na novoizgrađenim piezometrijskim gnijezdima, s po dva piezometra svako, i četiri bušotine, u periodu od 20 godina. Planirano je da se nakon dovršetka izgradnje predmetnog poteza autoceste provodi ispitivanje kakvoće vode na izlaznim oknima uređaja za pročišćavanje prema traženju stručnih službi Hrvatskih voda.

Svoje očitovanje dostavile su i Hrvatske ceste d.o.o., vezano uz održavanje cestovnih kanala uz prometnice koje prolaze kroz zone sanitarne zaštite, a što se odnosi na dijelove Zapadne obilaznice, kao i dijelove Južne obilaznice, uz navođenje mjera zaštite koje se provode. Osim toga u skladu s vodopravnim uvjetima izdanim od strane Hrvatskih voda izrađen je operativni plan za slučaj nepredviđenog zagađnja zemljišta na navedenim dijelovima prometnica. Kanali uz prometnice se kose 3-4 puta godišnje, a betonske obloge se čiste najmanje 3 puta godišnje.

Grad Osijek je izvijestio da se nerazvrstane ceste Josipovca i Višnjevca nalaze u III. zoni sanitarne zaštite i da se na njima provode određene mjere u cilju zaštite Crpilišta i to od ograničenja brzine kretanja vozila, organiziranog stalnog dežurstva stručnih službi Unikoma, zabrane parkiranja svih teretnih motornih vozila na javnim površinama, do održavanja kanala za oborinsku odvodnju radi protoka oborinskih voda.

Od izgrađenih građevina, čija djelatnost može utjecati na kvalitetu vode "Crpilišta Vinogradi", unutar zona nalazi se Tvornica ulja Čepin i Bizovačke toplice. Tvornica ulja Čepin ima izrađen Operativni plan za provedbu mjera spriječavanje širenja i uklanjanja iznenadnog zagađenja, Pravilnik o radu i održavanju objekata i uređaja u funkciji zaštite voda od zagađenja, Ugovor o ispitivanju sastava otpadnih voda, kao i drugu prateću dokumentaciju, dok se Bizovačke toplice ni nakon nekoliko požurnica nisu očitovale, te dostavile tražene podatke, a poznat je problem deponiranja ispuštenih geotermalnih voda iz Bizovačkih toplica, što je i dovelo do pojave teških metala početkom 2006. godine na zdencu B-18 i okolnim pripadajućim piezometrima.

Stručno povjerenstvo skreće pozornost na činjenicu da Bizovačke toplice nisu dostavile svoje očitovanje o mjerama zaštite koje provode te ukazuje na problem otpadnih voda Bizovačkih toplica, kao i otpadnih termalnih voda budući da se ne vraćaju u podzemlje sukladno zakonskim propisima.

U cilju praćenja stanja podzemnih voda izrađen je Program sanacije sustava opažanja i praćenja, istaknuto je da je mreža opažачkog sustava u dobrom stanju, ali zbog koridora Vc potrebno je postaviti tri piezometarska gnijezda, koja se mogu koristiti i za kontrolu crpilišta.

Unutar zona sanitarne zaštite nalaze se i privatni zdenci, a koji se u pojedinim slučajevima koriste za direktno ispuštanje otpadnih voda i predstavljaju značajni problem i potencijalni izvor zagađene vode, te je potrebno ustrojiti evidenciju o svim kopanim zdencima na području zona sanitarne zaštite.

Stručno povjerenstvo skreće pozornost na rad Bizovačkih toplica i smatra da je potrebno zabraniti daljnje ispuštanje otpadnih termalnih voda, jer je to jedini način da se podzemne vode zaštite od teških metala koji se nalaze u otpadnim termalnim vodama.

U tijeku je izrada Programa na temelju rezultata provedenih istraživanja, i prikupljenih podataka.

2.1.2. *Stručno povjerenstvo za pripremu prijedloga o usklađivanju odluka o zaštiti izvorišta "Đurđanci", "Široko Polje", "Viškovci" i "Ivanovci-Kuševac"*

Na temelju rezultata istraživanja Elaborat I. faze istraživanja za izvorište "Široko Polje", Stručno povjerenstvo je pripremio prijedlog Odluke, te ih sukladno Zakonu o vodama prosljedilo Hrvatskim vodama na prethodno mišljenje. Nakon pozitivnog mišljenja Hrvatskih voda, prijedlog Odluke dostavljen je Skupštini Županije, kao nadležnom tijelu na donošenje, te je Skupština Županije donijela Odluku o zaštiti izvorišta "Široko Polje" ("Županijski glasnik" broj 9/06.). Sredstva za izradu Elaborata I faze za izvorište "Široko Polje" osigurali su Osječko-baranjska županija, "Đakovački vodovod" d.o.o. Đakovo i "Opeka" Osijek.

Za preostala izvorišta nije još izrađen Elaborat I. faze istraživanja zbog nedostatka potrebnih financijskih sredstava. Za osiguranje sredstava potrebnih za izradu Elaborata I. faze istraživanja za ostala izvorišta, upućeni su dopisi sa zahtjevom jedinicama lokalne samouprave, Hrvatskim vodama VGO sliva Save i pravnoj osobi koja obavlja djelatnost vodoopskrbe na tim izvorištima za sufinanciranjem istih. Đakovački vodovod d.o.o. Đakovo u svom očitovanju izvijestio je Stručno povjerenstvo da su osigurali sredstva u visini od 10% od cijene elaborata za svako izvorište. Stručno povjerenstvo nastavit će na aktivnostima osiguranja sredstava za sufinanciranje izrade elaborata za izvorišta "Đurđanci", "Viškovci" i "Ivanovci-Kuševac", te će se ponoviti zahtjevi obveznicima osiguranja potrebnih sredstava.

2.1.3. *Stručno povjerenstvo za pripremu prijedloga o usklađivanju Odluke o zaštiti izvorišta u Donjem Miholjcu*

Stručno povjerenstvo je na 1. sjednici donijelo program rada i pokušalo zatvoriti financijsku konstrukciju vezano uz potrebna sredstva za izradu Elaborata I. faze istraživanja. Da bi se osigurala potrebna financijska sredstva upućeni su dopisi jedinicama lokalne samouprave, Hrvatskim vodama i pravnoj osobi koja obavlja djelatnost vodoopskrbe na tom izvorištu.

Budući da je Park d.o.o. iz Donjeg Miholjca u 2007. godini osigurao potrebna financijska sredstva za provedbu hidrogeoloških istraživanja u sklopu izrade Elaborata o zaštitnim zonama izvorišta u Donjem Miholjcu, ugovorena je njegova izrada s Rudarsko-geološko-naftnim fakultetom iz Zagreba.

Na temelju rezultata istraživanja, prikazanom u Elaboratu o zaštitnim zonama, utvrđene su zone sanitarne zaštite izvorišta Donji Miholjac, te su ucrtane u preglednoj karti. Izrađivač Elaborata pripremio je i prijedlog Odluke o zaštiti izvorišta u Donjem Miholjcu, a koja se još mora dopuniti podacima o granicama svake pojedine zone. Kako bi se granica svake zone zaštite detaljno opisala, potrebno je napraviti geodetski elaborat s opisom granice i potrebnim kartografskim prikazima. Podaci dobiveni geodetskim elaboratom unijet će se u Odluku, na taj način će se granica svake pojedine zone opisati s obzirom na katastarske čestice kojima prolazi. U tijeku je izrada navedenog geodetskog elaborata i priprema prijedloga Odluke.

2.1.4. *Stručno povjerenstvo za pripremu prijedloga Odluke o zaštiti izvorišta Bilje*

Izvorište Bilje je značajno regionalno crpilište koje bi trebalo opskrbljivati pitkom vodom od 12-13 000 stanovnika na području Baranje i koje bi trebalo postati osnova vodoopskrbnog sustava južna Baranja.

Rudarsko-geološko-naftni fakultet u Zagrebu izradio je Elaborat I. faze istraživanja za zaštitu izvorišta Bilje. Navedeni Elaborat predstavlja i zbirku podataka dosadašnjih istraživanja, snimljeni su svi onečišćivači u područjima, kako su bile ucrtane ranije zone sanitarne zaštite. Prikaz kakvoće vode pokazuje da je voda vrlo dobra, iako su u blizini bili veliki zagađivači, ali koji nisu utjecali toliko negativno na kvalitetu vode.

Zbog značaja ovoga crpilišta za vodoopskrbu Baranje Stručno povjerenstvo je zaključilo da je potrebno napraviti i II. fazu istraživanja, na temelju koje bi se mogle utvrditi zone sanitarne zaštite izvorišta, propisati mjere zaštite, kao i potrebne radnje za sanaciju postojećih zagađivača. Stručno povjerenstvo je upoznato i s problemom miniranosti područja oko piziometa, te da je u tijeku postupak razminiranja.

Za izvorište Bilje II. faza istraživanja provodila se na temelju pripremljenog Programa vodoistraživačkih radova na razvitku crpilišta Bilje, koji je obuhvaćao radove grupirane u tri skupine radova:

1. Organizacija sustavnog monitoringa podzemnih voda,
2. Izvedba prospektorskih bušotina i izrada konačnog Elaborata i
3. Proširenje monitoringa crpilišta sukladno potrebama upravljanja crpilištem.

Izrađen je Elaborat koji sadrži sve potrebne rezultate iz navedenih grupa radova, s naglaskom na monitoring crpilišta kao, veoma važan segment za razvitak crpilišta. Elaborat je pokazao, da je prema snimljenom stanju, stanje podzemnih voda vrlo povoljno, unatoč značajnoj ugroženosti od brojnih onečišćivača i velikoj prirodnoj izloženosti vodonosnika.

Na temelju dobivenih rezultata istraživanja pripremljen je prijedlog Odluke o zonama sanitarne zaštite, koji sadrži sve potrebne elemente u skadu s važećim propisima, od opažačkog sustava do mjera kontrole. Međutim, da bi pristupili postupku donošenja Odluke, prethodno je potrebno napraviti i geodetski elaborat, da bi se točan opis granica pojedinih zona sanitarne zaštite mogao unijeti u Odluku.

U tijeku je izrada geodetskog elaborata, te će se, nakon što njegovi rezultati budu ugrađeni u prijedlog Odluke, pokrenuti postupak donošenja Odluke u skladu s propisima.

2.1.5. Stručno povjerenstvo za pripremu prijedloga odluka o zaštiti izvorišta Velimirovac, izvorišta Motičina (izvora Toplica, Polata i Zmajevac) i izvor Seona

Našički vodovod d.o.o. Našice, sukladno Zaključku Stručnog povjerenstva proveo je postupak javne nabave i zaključio s odabranim ponuđačem ugovor o izradi elaborata I. faze istraživanja za izvorišta Velimirovac, Motičina i Senona, kako bi se na temelju dobivenih rezultata mogao pripremiti prijedlog odluke o zaštiti zona sanitarne zaštite.

Za izvorište Velimirovac napravljeni su terenski radovi, sve prospektne bušotine, detaljno istražena trasa našičke obilaznice, zatim su detaljno istražene pokrovne naslage, utvrđeni referenti parametri, profili uzduž obilaznice, rubni i uvjeti profila, te je napravljena analiza svih podataka. Našička obilaznica treba prolaziti kroz III. zonu sanitarne zaštite, stoga su napravljena tri kontrolna piezometra za punu kontrolu zdenaca. Ovo izvorište trebalo bi biti značajno regionalno izvorište i davati 150 l/s za preradu vode.

Za izvorišta Seona i Motičina zone sanitarne zaštite su analizirane ranije. Kod izvorišta Seone postoji problem vezan uz I. zonu sanitarne zaštite, budući da se nalazi na šumskom zemljištu, dok kod izvorišta Motičine II. zona sanitarne zaštite je velika, a problem su direktna veza izvora i potoka. Izvorište Toplica, u okviru izvorišta Motičina je značajni izvor i ima kapacitet 10 l/s.

Za donošenje odluke o zaštiti izvorišta osim hidrogeološkog elaborata, potrebna je i izrada geodetskih elaborata. Na geodetskim podlogama, kartama, ucrtavaju se granice pojedinih zona sanitarne zaštite i sastavni dio su odluke o zaštiti izvorišta.

Budući da se radi o odlukama za tri izvorišta, potrebno je izraditi i tri geodetska elaborata, te će se pri izradi geodetskog elaborata za Seonu morati obratiti pozornost na činjenicu da se izvorište nalazi u šumama, a kojima upravljaju Hrvatske šume.

U tijeku je izrada geodetskih elaborata za sva tri izvorišta, nakon što elaborati budu gotovi, opisi granica pojedinih zona sanitarne zaštite unijet će se u prijedloge odluka i pokrenuti postupci njihovog donošenja.

2.1.6. Stručno povjerenstvo za pripremu prijedloga Odluke o zaštiti izvorišta pitke vode "Jarčevac"

Skupština Županije donijela je Odluku o zaštiti izvorišta pitke vode "Jarčevac" ("Županijski glasnik" broj 13/06.), kojom je u članku 22. utvrđena obveza izrade Programa mjera za sanaciju okoliša u zonama zaštite izvorišta pitke vode "Jarčevac", (u daljnjem tekstu: Program mjera za Jarčevac).

Slijedom navedenog, Stručno povjerenstvo je nastavilo svoj rad radi izrade Programa mjera za Jarčevac. U skladu s člankom 23. navedne Odluke, Program treba sadržavati mjere sanacije okoliša, način i rokove za provođenje mjera, nositelje njihove provedbe, način osiguranja sredstava i nositelje financiranja.

Sastavni dio Programa je i prijedlog izgradnje sustava javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, građevina i naselja u zonama zaštite i priključivanje svih korisnika na isti sustav.

U svom očitovanju Dvorac d.o.o. Valpovo izvijestio je, da je u tijeku realizacija projekta izgradnje podsustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na području općina Petrijevci i Bizovac, te naselja Ladimirevci. Sustav na području k.o. Petrijevci čini kolektorska mreža s mehaničkim dijelom uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, crpne stanice i sekundarna mreža samog naselja Petrijevci. Navedenim sustavom zbrinut će se i otpadne vode sa samog crpilišta "Jarčevac", putem kanalizacijskog voda i crpne stanice, koja se priključuje na kolektorsku mrežu u naselju Petrijevci.

Vikend naselja Nehaj i Žuto brdo su legalna naselja, ali odvodnja otpadnih voda nije riješena sustavom odvodnje, već se rješava sustavom vodonepropusnih sabirnih jama čiji sadržaj treba završiti na uređaju za pročišćavanje otpadnih voda kod Petrijevaca.

Na području Satnice planirana je izgradnja kanalizacijske mreže, čime će biti stvoreni uvjeti za priključenje pravnih i fizičkih osoba na zajednički sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda kod Petrijevaca. Ovim dijelom izgradnje riješit će se odvodnja otpadnih voda i na dijelu područja u k.o. Ladimirevci, a koje se nalazi unutar zone sanitarne zaštite izvorišta Jarčevac.

Projekt odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda Šaga i Narda, drugi je podsustav, koji rješava odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda u naseljima Šaga i Narda i kao takav zbrinjava otpadne vode svih pravnih i fizičkih osoba, kao potencijalnih zagađivača unutar zona zaštite izvorišta Jarčevac.

Vezano uz vodoopskrbu Dvorac d.o.o. Valpovo izvijestio je, da je postotak priključenih stanovnika na javnu vodovodnu mrežu različit po naseljima, tako je u Petrijevcima priključeno 68%, u Satnici 47%, u Šagu 28%, u Nardu 8% te Ladimirevcima 85%.

Na području zona sanitarne zaštite nalaze se različiti potencijalni onečišćivači, od različitih proizvodnih pogona do uslužnih djelatnosti, kao i poljoprivredne proizvodnje, koja se pretežno odnosi na voćnjake i rasadnike.

Zakon o poljoprivrednom zemljištu propisao je da se državnim poljoprivrednim zemljištem raspolaže u skladu s programom koji donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave uz prethodno mišljenje nadležnog ministarstva. Poljoprivrednike koji obrađuju poljoprivredno zemljište unutar zona sanitarne zaštite vodocrpilišta, potrebno je upozoriti na zabrane vezane uz poljoprivrednu proizvodnju na tim površinama, a koje su navedene u Odluci o zaštiti izvorišta pitke vode "Jarčevac". Osim toga, potrebno je napraviti prijedlog poljoprivredne proizvodnje na tim površinama, te ukoliko je potrebno izvršiti i prenamjenu poljoprivrednih površina, kao i promjenu poljoprivrednih kultura koje se na tim površinama uzgajaju, a sve u cilju zaštite vodnosnika crpilišta.

Program treba sadržavati popise građevina i postrojenja koje je potrebno sanirati, građevine i postrojenja koje nije moguće sanirati, nego ih je potrebno ukloniti, građevine i postrojenja u kojima se koriste opasne tvari uz naznaku opasnih tvari koje se koriste, spremnike naftnih derivata koji se uklanjaju, odnosno saniraju, odlagališta otpada koja se uklanjaju, odnosno saniraju, te područja devastiranih površina koja se moraju urediti, osobito površine iskopa zemlje.

Budući da se unutar zona sanitarne zaštite nalazi i Duhovni rekreacijski centar "Emaus" zatraženo je očitovanje o mjerama zaštite koje provode u cilju zaštite podzemnih voda. Vezano uz mjere zaštite koje se provode na objektu DRC "Emaus", Biskupija Đakovača i srijemska, Caritas Osijek izvijestio je da otpadne vode iz restorana prolaze kroz uređaj za pročišćavanje otpadnih voda, a da se rad pumpi i prečišćavača svakodnevno kontrolira, komunalni otpad odvozi komunalna tvrtka Dvorac d.o.o. Valpovo, te da drugih otpada nemaju.

Dio potrebnih podataka nalazi se unutar samog Elaborata, odnosno u drugim dokumentima koji razmatraju pojedinu problematiku na području Osječko-baranjske županije. U tijeku je izrada Programa mjera za Jarčevac.

2.1.7. Stručno povjerenstvo za pripremu prijedloga Odluke o zaštiti vodocrpilišta "Gorjani"

Stručno povjerenstvo je donijelo program rada i pokušava zatvoriti financijsku konstrukciju vezano uz potrebna sredstva za izradu Elaborata I. faze istraživanja. Upućeni su dopisi sa zahtjevom jedinicama lokalne samouprave, Hrvatskim vodama i pravnoj osobi koja obavlja djelatnost vodoopskrbe na tom izvorištu za sufinanciranje istog. Općina Gorjani i Đakovački vodovod osigurali su dio potrebnih sredstava.

2.1.8. Stručno povjerenstvo za pripremu prijedloga za usklađivanje Odluke o zaštiti izvorišta "Semeljci"

Na temelju Elaborata zaštitnih zona izvorišta Semeljci koji je izradio Rudarsko-geološko-naftni fakultet Sveučilišta u Zagrebu u studenom 2005. godine, utvrđeno je da nadležno tijelo za donošenje Odluke o zaštiti izvorišta Semeljci nije Skupština Osječko-baranjske županije, nego Općinsko vijeće Općine Semeljci. Navedeno je proizašlo iz činjenice da se utvrđene zone sanitarne zaštite ne nalaze na području više jedinica lokalne samouprave nego samo na području jedne jedinice lokalne samouprave, odnosno Općine Semeljci. Slijedom navedenog, Poglavarstvo Županije donijelo Rješenje o ukidanju Rješenja o osnivanju Stručnog povjerenstva i imenovanju njegovih članova.

Postojeća dokumentacija potrebna za donošenje Odluke o zaštiti izvorišta Semeljci, dostavljena je Općinskom vijeću Općini Semeljci kao nadležnom tijelu na daljnje postupanje. Na predloženi tekst Odluke Hrvatske vode su dale pozitivno mišljenje te je Općinsko vijeće Općine Semeljci na svojoj sjednici od 18. prosinca 2006. godine donijelo Odluku o zonama sanitarne zaštite izvorišta Semeljci.

2.1.9. Stručno povjerenstvo za pripremu prijedloga Odluke o zaštiti izvorišta "Crpilišta Prosine"

Skupština Županije donijela je Odluku o zaštiti izvorišta "Crpilište Prosine" ("Županijski glasnik" broj 13/06.), kojom je u članku 23. utvrđena obveza izrade Programa mjera za sanaciju okoliša u zonama zaštite izvorišta "Crpilište Prosine"(u daljnjem tekstu: Program mjera za Prosine).

U skladu s člankom 24. navedne Odluke, Program mjera za Prosine treba sadržavati mjere sanacije okoliša, način i rokove za provođenje mjera, nositelje njihove provedbe, način osiguranja sredstava i nositelje financiranja.

Na vodozaštitnom području "Crpilišta Prosine" vodoopskrbu obavlja Baranjski vodovod d.o.o. iz Belog Mananstira, te su od njega, kao i od Općine Kneževi Vinogradi, zatražena očitovanja o prijedlogu izgradnje sustava vodoopskrbe i priključivanju svih korisnika na isti sustav. U dostavljenim

podacima Baranjski vodovod d.o.o. Beli Manastir izvijestio je, da je na području naselja Kneževi Vinogradi i Kamenac izgrađena vodoopskrbna mreža, dok u naselju Jasenovac sustav nije izgrađen, te da je upitna izgradnja tog sustava, budući da postoji tendencija smanjenja broja stanovnika.

Za naselje Kneževi Vinogradi u tijeku je realizacija projekta kanalizacijske mreže i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, ali kroz faze, budući da se radi o složenoj građevini. Fazna izgradnja složene građevine moguća je po dijelovima koji čine logičnu i zatvorenu funkcionalnu cjelinu. Kanalizacijski sustav je podijeljen u četiri zasebne faze koje se mogu koristiti prije dovršetka cijele građevine.

Zakonom o poljoprivrednom zemljištu propisano je, da se državnim poljoprivrednim zemljištem raspolaze u skladu s programom koji donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave uz prethodno mišljenje nadležnog ministarstva. Slijedom navedenog, Općina Kneževi Vinogradi je na preglednoj karti dostavila podatke o namjeni poljoprivrednog zemljišta, odnosno podatke o površinama predviđenim za prodaju, zakup, povrat, odnosno za razvoj naselja, te da se poljoprivredno zemljište koristi uglavnom za krajnje ekstenzivnu ratarsku proizvodnju, uz primjenu plodoreda i minimalnih zaštitnih sredstava.

Program treba sadržavati i mjere zaštite voda od onečišćenja u pojedinim građevinama, pogonima i područjima prema propisima. Stoga je potrebno uputiti dopise onečišćivačima koji su navedeni u Elaboratu i zatražiti njihovo očitovanje vezano uz mjere zaštite i to: Belju d.d. Darda, Općini Kneževi Vinogradi, vezano uz divlje deponije i groblja pojedinih naselja, INA i benzinskoj postaji, pojedinim obrtnicima koji se bave pojedinom djelatnošću unutar zona sanitarne zaštite, a s obzirom da te deponije mogu nepovoljno utjecati na kvalitetu vode, odnosno mogu dovesti do zagađenja.

Vezano uz benzinsku postaju, INA je dostavila podatke o programu mjera za sanaciju okoliša u zonama sanitarne zaštite Crpilišta Prosine i izvijestila da je predmetna benzinska postaja 2007. godine rekonstruirana, da postoje vodopravni uvjeti, da su prometno manipulativne površine betonirane, kako bi se spriječilo onečišćenje i da su interna kanalizacijska mreža i prateći objekti kanalizacije vodonepropusni. Na separatoru se pročišćavaju potencijalno zauljene otpadne vode. Za skladištenje derivata koriste se dvostijeni ukopani spremnici, te za kontrolu propuštanja dvostijenih spremnika postoje zvučni alarmi, pa su cijevi koje vode gorivo do mjernih uređaja vodonepropusne.

Unutar treće zone sanitarne zaštite nalazi se Pravoslavno groblje u Kneževim Vinogradima, a koje je i dalje u funkciji, te groblje u Jasenovcu koje se više ne koristi. Groblja se održavaju, a u postupanju poštuju se zakonski propisi, tako da se pazi na činjenicu, da dno groblja mora biti najmanje 50 cm iznad najviše točke podzemnog vodotoka.

Belje d.d Darda dostavilo je svoj Program mjera zaštite izvorišta u III. zoni "Crpilišta Prosine" za Farmu Prosine i Farmu Jasenovac. Navedeni Program sadrži opis mjesta mogućih zagađenja, održavanje i kontrola u redovnom radu s određivanjem preventivnih mjera, procjenu ugroženosti voda, organizaciju i opremu za provedbu mjera i obavješćivanje, kao i podatke o odgovornim osobama te druge potrebne podatke.

Unutar zona sanitarne zaštite nalazi se i RC "Bazeni" koji je u vlasništvu Općine Kneževi Vinogradi, a "Gradnja" d.o.o. iz Osijeku ga ima koncesiji. Otpadne vode zbrinjavaju se u vodonepropusne septičke jame do izgradnje kanalizacijske mreže. U prvoj fazi izgradnje kanalizacijske mreže i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u naselju Kneževi Vinogradi, obuhvaćen je RC "Bazeni".

Budući da se unutar zona sanitarne zaštite nalazi transformatorska stanica TS 35/10kV Kneževi Vinogradi, HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o. Osijek dostavio je podatke o mjerama zaštite koje provode na objektu.

U tijeku je izrada Programa mjera za sanaciju okoliša u zonama zaštite izvorišta "Crpilište Prosine".

2.1.10. Stručno povjerenstvo za pripremu prijedloga Odluke o zaštiti izvorišta "Crpilišta Livade"

Radi pripreme prijedloga Odluke o zaštiti izvorišta "Crpilište Livade" Poglavarstvo Županije osnovalo je Stručno povjerenstvo za pripremu prijedloga Odluke o zaštiti izvorišta "Crpilište Livade" i imenovalo njegove članove. Nadležnost Županije proizlazi iz podatka da se granica III zone sanitarne zaštite prostiru na području više jedinica lokalne samouprave, odnosno na području Grada Belog Manastira i Općine Kneževi Vinogradi.

Za ovo izvorište u tijeku je izrada Elaborata I. faze istraživanja.

2.1.11. Stručno povjerenstvo za pripremu prijedloga Odluke o zaštiti izvorišta Čepin

U cilju pripreme prijedloga Odluke o zaštiti izvorišta Čepin, Poglavarstvo Županije osnovalo je Stručno povjerenstvo i imenovalo njegove članove. Nadležnost Skupštine Županije za donošenje Odluke o zaštiti ovoga izvorišta proizlazi iz činjenice da se granice III. zone sanitarne zaštite nalaze na području više jedinica lokalne samouprave.

Budući da se Odluka mora temeljiti na istraživanjima vodocrpilišta, Stručno povjerenstvo je povjerilo Urednosti d.o.o. Čepin provođenje postupka javne nabave za izradu Elaborata I. faze istraživanja, hidrogeološkog i geodetskog, izvorišta Čepin, te zaključivanje ugovora s najpovoljnijim ponuditeljem. Slijedom navedenog, proveden je postupak i zaključen je ugovor s Rudarsko-geološko-naftnim fakultetom iz Zagreba o izradi Elaborata I. faze istraživanja.

Izrađivač Elaborata pripremio je radnu verziju Elaborata, kao i prijedloga Odluke, iz koje je vidljivo da se granice I. i II. zone podudaraju. Nakon što na temelju podataka istraživanja budu točno utvrđene zone sanitarne zaštite za izvorište Čepin, pristupit će se izradi i geodetskog elaborata, kako bi se granice pojedinih zona mogle u Odluci i opisati.

Na temelju postojećih podataka, kao i izvršenih novih ispitivanja, utvrđena je III. zona s obzirom na maksimalno crpljenje do 80 l/sek, a koje zadovoljava potrebe stanovništva koje se opskrbljuje pitkom vodom s ovoga crpilišta.

U tijeku je završetak izrade Elaborata I. faze istraživanja izvorišta Čepin.

2.1.12. Stručno povjerenstvo za pripremu prijedloga Odluke o zaštiti izvorišta Topolje

U cilju pripreme prijedloga Odluke o zaštiti izvorišta Topolje izrađen je Elaborat o zaštitnim zonama izvorišta "Crpilište Topolje", koje je izradio Rudarsko-geološko-naftni fakultet iz Zagreba. Navedeno crpilište predstavlja crpilište koje je potrebno izgraditi, a na temelju Elaborata utvrđeno je da se zone sanitarne zaštite nalaze samo na području Općine Draž, te da nadležno tijelo za donošenje odluke o zaštiti izvorišta nije Skupština Osječko-baranjske županije, nego Općinsko vijeće Općine Draž, što je u skladu sa Zakonom o vodama i Pravilnikom u utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta.

Pri pripremi prijedloga Odluke istaknut je problem vlasništva I. zone, budući da je vlasnik Republika Hrvatska, te je pokrenut postupak za stjecanje prava građenja na kč.br. unutar I. zone u korist Općine Draž. Izrađene su i karte za svaku zonu sanitarne zaštite izvorišta, te je na temelju podataka iz karte izvršen i opis granica zone sanitarne zaštite za svaku zonu posebno.

Stručno povjerenstvo je prijedlog Odluke uputilo Hrvatskim vodama na prethodno mišljenje, te nakon toga Općinskom vijeću Općine Draž na usvajanje. Općinsko vijeće Općine Draž donijelo je Odluku o zaštiti izvorišta Topolje 6. srpnja 2007. godine

2.1.13. Stručno povjerenstvo za pripremu prijedloga Odluke o zaštiti crpilišta "Kučanci-Đakovački"

Radi pripreme prijedloga Odluke o zaštiti crpilišta "Kučanci-Đakovački" Poglavarstvo Županije osnovalo je Stručno povjerenstvo za pripremu prijedloga Odluke o zaštiti crpilišta "Kučanci-Đakovački" i imenovalo njegove članove. Nadležnost Županije proizlazi iz podatka da se granica III. zone sanitarne zaštite prostire na području više jedinica lokalne samouprave, odnosno na području općina Drenje i Gorjani.

ZAKLJUČAK

Upravljanje vodama čini skup aktivnosti, odluka i mjera čija je svrha održavanje, poboljšanje i ostvarivanje jedinstva vodnog režima na određenom području. Ono se ostvaruje osiguravanjem potrebnih količina vode odgovarajuće kakvoće za različite namjene, zaštitom voda od onečišćenja, uređenjem vodotoka i drugih voda i zaštitom od štetnog djelovanja voda.

Voda je opće dobro koje zbog svojih prirodnih svojstava ne može biti ni u čijem vlasništvu, te kao opće dobro mora imati i osobitu zaštitu.

Zaštita se provodi u skladu s odlukom o zaštiti izvorišta kojom se na temelju prethodnih vodoistražnih radova određuje veličina i granice zona sanitarne zaštite, sanitarni i drugi uvjeti održavanja i druge zaštitne mjere, izvori i način financiranja, te kazne za povredu odredbi odluke.

Voda je nezamjenjiv uvjet života i rada, te naslijeđe koje treba čuvati, štititi i tome sukladno postupati. Obveza je svih osoba s pažnjom čuvati njezinu kakvoću, štedljivo i racionalno je koristiti za zadovoljavanje potreba sadašnje generacije i ne ugrožavati pravo i mogućnost budućih generacija da to ostvare za sebe.